

การตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยที่ส่งผลต่อการเลือกตั้งท้องถิ่นใน เทศบาลตำบลห้วยทะเล อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

PEOPLE DEMOCRATIC POLITICAL AWARENESS AFFECTING ON LOCAL ELECTIONS IN HUA THALE
SUBDISTRICT MUNICIPALITY, MUEANG DISTRICT, NAKHON RATCHASIMA PROVINCE

ศุภมงคล รัตนจิตร

Suphamongkol Rattanachit

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

Corresponding Author E-mail: khunthichas@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับ 2) เพื่อเปรียบเทียบ และ 3) เพื่อนำเสนอ การตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยที่ส่งผลต่อการเลือกตั้งท้องถิ่นในเทศบาลตำบล ห้วยทะเล อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ระเบียบวิธีวิจัยเป็นแบบผสมผสานวิธี ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ มีค่า ความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.915 กับกลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชน จำนวน 386 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ เชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญจำนวน 9 รูปหรือคน โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาเชิง พรรณนา สรุปเป็นความเรียง ผลการวิจัยพบว่า 1 ระดับการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในระบอบ ประชาธิปไตยที่ส่งผลต่อการเลือกตั้งท้องถิ่นในเทศบาลตำบลห้วยทะเล อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา โดย ภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.04$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 2. ความสัมพันธ์ ระหว่างอิทธิบาท 4 กับการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยที่ส่งผลต่อการเลือกตั้ง ท้องถิ่นในเทศบาลตำบลห้วยทะเล อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา พบว่าโดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันเชิง บวก อยู่ในระดับปานกลาง ($r=0.745^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ 3. การตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยที่ส่งผลต่อการเลือกตั้งท้องถิ่นในเทศบาลตำบล ห้วยทะเล อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ด้านความเข้าใจทางการเมือง ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับสิทธิ หน้าที่ บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า การมีการออกไปใช้สิทธิ เลือกตั้ง การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ด้านทัศนคติทางการเมือง พบว่า การเปิดพื้นที่ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์และโปร่งใสช่วยให้ประชาชนเกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ด้านพฤติกรรมทางการเมือง พบว่า การตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนมีความสัมพันธ์โดยตรงกับระดับ ความรู้ ความเชื่อมั่น และการสร้างความรู้สึเป็นส่วนหนึ่งทางการเมือง

คำสำคัญ: การตื่นตัวทางการเมือง; ประชาธิปไตย; การเลือกตั้งท้องถิ่น

Abstract

This research aims to 1) study the level, 2) compare, and 3) present the political awareness of citizens in a democratic system that affects local elections in Hua Thale Subdistrict Municipality, Mueang District, Nakhon Ratchasima Province. The research methodology is a mixed-methods approach, combining quantitative research (with a reliability coefficient of 0.915) using a sample of 386 citizens, analyzed with descriptive statistics including frequency, percentage, mean, standard deviation, and correlation coefficient; and qualitative research, collecting data from 9 key informants using descriptive content analysis. The research findings indicate that: 1. The overall level of political awareness of citizens in a democratic system affecting local elections in Hua Thale Subdistrict Municipality, Mueang District, Nakhon Ratchasima Province, is high ($\bar{x}=4.04$). When considered in individual aspects, the level is also high. 2. The overall relationship between the Four Noble Truths (Ithipatha 4) and political awareness of citizens in a democratic system affecting local elections in Hua Thale Subdistrict Municipality, Mueang District, Nakhon Ratchasima Province, shows a positive correlation. The level of political awareness of citizens in a democratic system affecting local elections in Hua Thale Subdistrict Municipality, Mueang District, Nakhon Ratchasima Province was moderate ($r=0.745^{**}$), statistically significant at the 0.01 level, thus accepting the hypothesis. 3. The impact of political awareness of citizens in a democratic system on local elections in Hua Thale Subdistrict Municipality, Mueang District, Nakhon Ratchasima Province was found to be: Regarding political understanding, citizens have knowledge about their rights, duties, and the roles of local administrative organizations. Regarding political participation, it was found that participation in voting, access to information, and exchange of opinions were positive. Regarding political attitudes, it was found that creating a space for constructive and transparent exchange of opinions helps citizens feel a sense of belonging to the community. Regarding political behavior, it was found that political awareness of citizens is directly related to the level of knowledge, belief, and the creation of a sense of political belonging.

Keywords: Political awareness; Democracy; Local elections

บทนำ

การเมืองระดับท้องถิ่นถือเป็นรากฐานสำคัญของระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วม เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่ประชาชนสามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาชุมชนของตนเองได้อย่างใกล้ชิดผ่านการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และองค์การ

บริหารส่วนจังหวัด การเลือกตั้งจึงมิใช่เพียงการใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญ แต่ยังเป็นเครื่องสะท้อนระดับการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชน ทั้งในด้านความรู้ ความเข้าใจ ทศนคติ และพฤติกรรมมีส่วนร่วมทางการเมือง แม้ว่าสังคมไทยในช่วงหลายปีที่ผ่านมาได้แสดงให้เห็นถึงการตื่นตัวทางการเมืองในระดับชาติที่เพิ่มขึ้นจากอิทธิพลของความขัดแย้งทางการเมืองและสื่อสังคมออนไลน์ แต่การมีส่วนร่วมในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นกลับยังอยู่ในระดับต่ำ ส่งผลให้ประชาชนจำนวนไม่น้อยขาดบทบาทในการกำหนดนโยบายและการพัฒนาพื้นที่ของตนเอง ทั้งที่การเลือกตั้งเป็นกลไกสำคัญในการสะท้อนเจตจำนงของประชาชนและสร้างความชอบธรรมให้แก่ผู้ใช้อำนาจรัฐตามหลักประชาธิปไตย (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2566)

การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นระบบการกระจายอำนาจที่ช่วยให้การบริหารงานสาธารณะตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนได้อย่างรวดเร็วและสอดคล้องกับบริบทของแต่ละพื้นที่ ลดข้อจำกัดของการบริหารราชการส่วนกลางทั้งด้านงบประมาณ บุคลากร และการเข้าถึงปัญหาในระดับชุมชน รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้กำหนดหลักการสำคัญในการส่งเสริมการกระจายอำนาจ โดยให้ผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งของประชาชน พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นและตรวจสอบการใช้อำนาจของผู้บริหารท้องถิ่น นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2560 ยังได้กำหนดให้การไปใช้สิทธิเลือกตั้งเป็นหน้าที่ของพลเมืองที่ต้องปฏิบัติโดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของประเทศ ส่งผลให้การเลือกตั้งท้องถิ่นเป็นกลไกสำคัญในการสร้างพลเมืองที่มีความรับผิดชอบและเสริมสร้างการบริหารงานภาครัฐที่โปร่งใส มีประสิทธิภาพ และสามารถตรวจสอบได้ (สุชุม นวลสกุล, 2557)

ระบบการเลือกตั้งของประเทศไทยยังคงประสบปัญหาหลายประการที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของระบอบประชาธิปไตย ไม่ว่าจะเป็นปัญหาการซื้อสิทธิขายเสียง การสวมสิทธิเลือกตั้ง ความคลาดเคลื่อนในการนับคะแนน รวมถึงการกระทำที่ส่งผลต่อความสุจริตและเที่ยงธรรมของการเลือกตั้ง ปัญหาเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงข้อจำกัดด้านการมีส่วนร่วมและการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชน โดยเฉพาะในระดับท้องถิ่นที่ประชาชนจำนวนหนึ่งยังขาดความรู้ ความเข้าใจ และการตระหนักถึงความสำคัญของการเลือกตั้ง ส่งผลให้การคัดเลือกผู้บริหารอาจไม่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน เกิดการบริหารงานที่ขาดประสิทธิภาพ ขาดความโปร่งใส และลดโอกาสในการตรวจสอบถ่วงดุลจากภาคประชาชน ซึ่งล้วนเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประชาธิปไตยในระดับฐานรากและการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน (ประทาน คงฤทธิศึกษากร, 2535)

สำหรับเทศบาลตำบลห้วยทะเล อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจ การคมนาคม การท่องเที่ยว และการเมืองการปกครองอย่างต่อเนื่อง การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวส่งผลต่อวิถีชีวิต วัฒนธรรม การประกอบอาชีพ และโครงสร้างทางสังคมของประชาชนในพื้นที่ ขณะเดียวกัน การเลือกตั้งระดับท้องถิ่นยังคงเผชิญปัญหาและอุปสรรคหลายด้าน ทั้งการรณรงค์หาเสียง การใช้สิทธิเลือกตั้ง และการติดตามตรวจสอบกระบวนการเลือกตั้ง ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการส่งเสริมการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนให้มีความรู้ ความเข้าใจ และมีส่วนร่วมทางการเมืองมากยิ่งขึ้น อันจะนำไปสู่การเลือกผู้แทนที่มีคุณภาพ การบริหารงานท้องถิ่นที่ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน (ชูวงศ์ ฉายะบุตร, 2635)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจทำการศึกษาวิจัยเรื่องพฤติกรรมการส่งเสริมการตื่นตัวทางการเมืองในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นของประชาชนในเทศบาลตำบลห้วย

ทะเล อำเภอมือง จังหวัดนครราชสีมา จึงมุ่งหวังสร้างความตื่นตัวทางการเมืองของประชาชน และปลูกฝังจิตสำนึกที่อิงตามหลักคำสอนทางพระพุทธศาสนา ในระดับท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการศึกษาที่ได้ไปเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาทางการเมือง การปกครองแบบประชาธิปไตยเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขที่ยั่งยืนสืบต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1 เพื่อศึกษาระดับการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยที่ส่งผลต่อการเลือกตั้งท้องถิ่นในเทศบาลตำบลห้วยทะเล อำเภอมือง จังหวัดนครราชสีมา
- 2 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิบาท 4 กับการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยที่ส่งผลต่อการเลือกตั้งท้องถิ่นในเทศบาลตำบลห้วยทะเล อำเภอมือง จังหวัดนครราชสีมา
- 3 เพื่อนำเสนอการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยที่ส่งผลต่อการเลือกตั้งท้องถิ่นในเทศบาลตำบลห้วยทะเล อำเภอมือง จังหวัดนครราชสีมา

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบของการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ “การตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยที่ส่งผลต่อการเลือกตั้งท้องถิ่นในเทศบาลตำบลห้วยทะเล อำเภอมือง จังหวัดนครราชสีมา” ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ซึ่งเป็นการผสมวิธีระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรเป้าหมาย ได้แก่ ได้แก่ ประชาชน ที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ในเทศบาลตำบลห้วยทะเล อำเภอมือง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 9,812 คน (เทศบาลตำบลห้วยทะเล, 2568)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชน ที่มีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ในเทศบาลตำบลห้วยทะเล จังหวัดนครราชสีมา ซึ่งได้มาโดยการคำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากร โดยใช้สูตรของ ทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน จำนวน 385 คน

2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามกรอบของ “การตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยที่ส่งผลต่อการเลือกตั้งท้องถิ่นในเทศบาลตำบลห้วยทะเล อำเภอมือง จังหวัดนครราชสีมา” โดยแบบออกเป็น 4 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับ หลักอิทธิบาท 4 จำนวน 4 ด้าน ด้านละ 5 ข้อ รวมเป็น 20 ข้อ ตอนที่ 3

แบบสอบถามเกี่ยวกับการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยที่ส่งผลต่อการเลือกตั้งท้องถิ่นในเทศบาลตำบลห้วยทะเล อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 4 ด้าน ด้านละ 5 ข้อ รวมเป็น 20 ข้อ ตอนที่ 4 แบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended Questionnaire) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรค พร้อมทั้งข้อเสนอแนะ

3. วิธีการเก็บและรวบรวมข้อมูล

3.1 จัดเตรียมเครื่องมือตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถาม ตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการแจกแบบสอบถาม

3.2 ผู้วิจัยเสนอติดต่อขอหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ถึง นายกเทศมนตรีตำบลห้วยทะเล อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากประชาชนในพื้นที่ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อเข้าแจกแบบสอบถาม (Questionnaire)

3.3 ตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่รับกลับมาก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสังคมศาสตร์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและพรรณนาการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยที่ส่งผลต่อการเลือกตั้งท้องถิ่นในเทศบาลตำบลห้วยทะเล อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา โดยสถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (สิน พันธ์พิณิจ, 2557)

4.2 สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้สำหรับการวิเคราะห์ความสัมพันธ์และการทดสอบสมมติฐาน โดยพิจารณาระดับการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยที่ส่งผลต่อการเลือกตั้งท้องถิ่นในเทศบาลตำบลห้วยทะเล อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ว่ามีมากน้อยเพียงใด โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ (Correlation Coefficient) วัดระดับความสัมพันธ์ของตัวแปร และผู้วิจัยได้เลือกใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อทดสอบสมมติฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ โดยทั่วไปนิยมใช้สัญลักษณ์ (r) แทนค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ของกลุ่มการบอกระดับหรือขนาดของความสัมพันธ์ จะใช้ตัวเลขของค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ หากค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์มีค่าเข้าใกล้ -1 หรือ +1 แสดงถึงการมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง แต่หากมีค่าเข้าใกล้ 0 แสดงถึงการไม่สัมพันธ์กันในระดับน้อย หรือไม่มีเลย สำหรับการพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ ใช้เกณฑ์ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ 0.81 - 1.00 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ 0.51 - 0.80 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ 0.21 - 0.50 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับน้อย

ค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ 0.01 - 0.20 หมายถึง มีความสัมพันธ์ในระดับน้อยมาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหพันธ์ 0.00 หมายถึง ไม่มีความสัมพันธ์

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญด้านการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงกับผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ เป็นผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวิจัย จำนวน 9 รูปหรือคน

2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi-Structured Interview Form) โดยสัมภาษณ์เกี่ยวกับการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยที่ส่งผลต่อการเลือกตั้งท้องถิ่นในเทศบาลตำบลห้วยทะเล อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ขอนหนังสือจาก ผู้อำนวยการหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครราชสีมา ถึงผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการให้สัมภาษณ์

3.2 ทำการนัดวัน เวลาและสถานที่กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) และดำเนินการสัมภาษณ์ตามวัน เวลา และสถานที่ที่กำหนดนัดไว้ จนครบทุกประเด็น โดยใช้วิธีการจดบันทึกและการบันทึกเสียงประกอบการสัมภาษณ์

3.3 นำข้อมูลดิบที่ได้มารวบรวมเพื่อวิเคราะห์โดยวิธีการที่เหมาะสมและนำเสนอต่อไป

4 การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 นำข้อมูลที่ได้จากสัมภาษณ์ ทำการถอดเสียงและบันทึกเป็นข้อความ จำแนกเป็นประเด็น แล้วเรียบเรียงเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

4.2 วิเคราะห์คำสัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบท (Context)

4.3 สังเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยและนำเสนอต่อไป

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ การตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยที่ส่งผลต่อการเลือกตั้งท้องถิ่นในเทศบาลตำบลห้วยทะเล อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1. ข้อที่ 2. และข้อที่ 3 ตามลำดับดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 การตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยที่ส่งผลต่อการเลือกตั้งท้องถิ่นในเทศบาลตำบลห้วยทะเล อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวม

(n=385)

การตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในระบอบ ที่ ประชาธิปไตยที่ส่งผลต่อการเลือกตั้งท้องถิ่นในเทศบาล ตำบลห้วยทะเล อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา	ระดับการปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านความเข้าใจทางการเมือง	3.59	1.10	มาก
2. ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง	4.10	0.86	มาก
3. ด้านทัศนคติทางการเมือง	4.16	0.86	มาก
4. ด้านพฤติกรรมทางการเมือง	4.30	0.87	มาก
โดยภาพรวม	4.04	0.80	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ประชาชนมีระดับการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยที่ส่งผลต่อการเลือกตั้งท้องถิ่นในเทศบาลตำบลห้วยทะเล อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.04$, $S.D.=0.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน

วัตถุประสงค์ที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิบาท 4 กับการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยที่ส่งผลต่อการเลือกตั้งท้องถิ่นในเทศบาลตำบลห้วยทะเล อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

(n=385)

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)				โดยภาพรวม
	Y1	Y2	Y3	Y4	
X1	0.450**	0.603**	0.608**	0.571**	0.636**
X2	0.642**	0.603**	0.612**	0.523**	0.690**
X3	0.694**	0.447**	0.451**	0.243**	0.546**
X4	0.750**	0.546**	0.559**	0.327**	0.644**
โดยภาพรวม	0.774**	0.647**	0.656**	0.472**	0.745**

จากตารางที่ 2 อิทธิบาท 4 โดยภาพรวม กับการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยที่ส่งผลต่อการเลือกตั้งท้องถิ่นในเทศบาลตำบลห้วยทะเล อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันเชิงบวก อยู่ในระดับปานกลาง ($r=0.745**$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

วัตถุประสงค์ที่ 3 การตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยที่ส่งผลต่อการเลือกตั้งท้องถิ่นในเทศบาลตำบลห้วยทะเล อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า การตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยที่ส่งผลต่อการเลือกตั้งท้องถิ่นในเทศบาลตำบลห้วยทะเล อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ด้านความเข้าใจทางการเมือง ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผลกระทบของการเลือกตั้งต่อชุมชน ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่ได้จำกัดเฉพาะการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง แต่ครอบคลุมถึงการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ด้านทัศนคติทางการเมือง พบว่า การเปิดพื้นที่แลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์และโปร่งใสช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่นต่อระบบการเลือกตั้ง ส่งผลให้ประชาชนเกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ด้านพฤติกรรมทางการเมือง พบว่า การตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนมีความสัมพันธ์โดยตรงกับระดับความรู้ ความเชื่อมั่น และการสร้างความรู้สึเป็นส่วนหนึ่งทางการเมือง

อภิปรายผลการวิจัย

1. ระดับการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยที่ส่งผลต่อการเลือกตั้งท้องถิ่นในเทศบาลตำบลห้วยทะเล อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.04$, $S.D.=0.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้มากที่สุดได้แก่ ด้านพฤติกรรมทางการเมือง ($\bar{X}=4.30$, $S.D.=0.87$) รองลงมาได้แก่ ด้านทัศนคติทางการเมือง ($\bar{X}=4.16$, $S.D.=0.86$) และน้อยที่สุดได้แก่ ด้านความเข้าใจทางการเมือง ($\bar{X}=3.59$, $S.D.=1.10$) ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระเมธี สิริบุญโญ (วังโน) (2565) ได้วิจัยเรื่อง “ภาวะผู้นำทางการเมืองตามหลักพุทธธรรมของผู้ปกครองท้องถิ่นในตำบลป่าเมต อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่” ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำทางการเมืองตามหลักอิทธิบาท 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.99$, $S.D.=0.57$) ส่วนภาวะผู้นำทางการเมืองของผู้ปกครองท้องถิ่นในตำบลป่าเมต อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.15$, $S.D.=0.66$) และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนิกันต์ ธรรมเจริญ (2565) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อพรรคการเมืองในอำเภอคลองหลวงจังหวัดปทุมธานี” ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับทัศนคติของประชาชนที่มีต่อพรรคการเมืองในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ 2) ประชาชนที่อายุต่างกัน มีทัศนคติต่อพรรคการเมืองในอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

2. ความสัมพันธ์ระหว่างอิทธิบาท 4 กับการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยที่ส่งผลต่อการเลือกตั้งท้องถิ่นในเทศบาลตำบลห้วยทะเล อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา พบว่า อิทธิบาท 4 กับการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยที่ส่งผลต่อการเลือกตั้งท้องถิ่นในเทศบาลตำบลห้วยทะเล อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์กันเชิงบวก อยู่ในระดับปานกลาง ($r=0.745^{**}$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ฉันทะ พอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($r=0.636^{**}$) วิริยะ เพียรประกอบสิ่งนั้น มีความสัมพันธ์กันเชิงบวก อยู่ในระดับปานกลาง ($r=$

0.690**) จิตตะ เอาใจฝึกไฟในสิ่งนั้น มีความสัมพันธ์กันเชิงบวก อยู่ในระดับปานกลาง ($r=0.546^{**}$) และ วิมังสา พิจารณาหาเหตุผล มีความสัมพันธ์กันเชิงบวก อยู่ในระดับปานกลาง ($r=0.644^{**}$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัยรัตน์ มาสอน (2563) ได้ศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น” ผลการวิจัยพบว่า 3) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น พบว่า ประชาชนที่มี อายุ อาชีพ รายได้ต่อเดือน และหลักอภิยาต 4 ต่างกัน ต่อการมีส่วนร่วมการปกครองส่วนท้องถิ่น แตกต่างกัน โดยมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัฐกุล เสนาร (2563) ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อมาตรการควบคุมโรคโควิด-19 ในอำเภอยะรัง จังหวัดขอนแก่น” ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบ พบว่า ประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ที่ต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง ไม่แตกต่างกัน และอภิยาต 4 ส่งผลต่อระดับการมีส่วนร่วมทางการเมือง โดยมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.01

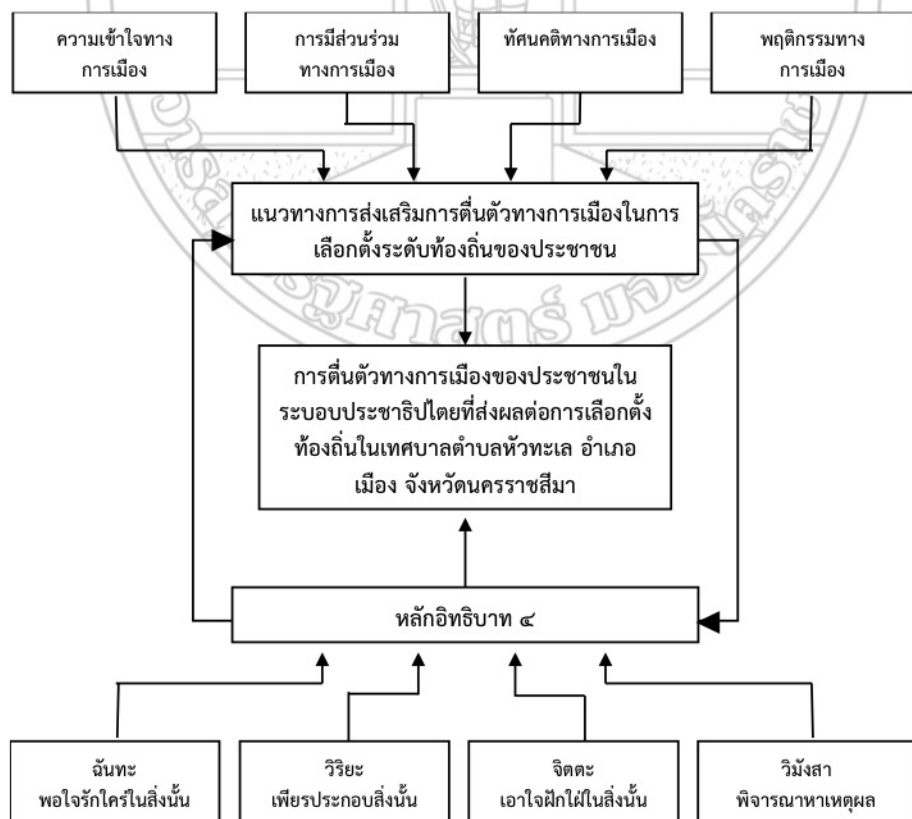
3. การตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยที่ส่งผลต่อการเลือกตั้งท้องถิ่นในเทศบาลตำบลห้วยทะเล อำเภอมือ จังหวัดนครราชสีมา พบว่า การตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยที่ส่งผลต่อการเลือกตั้งท้องถิ่นในเทศบาลตำบลห้วยทะเล อำเภอมือ จังหวัดนครราชสีมา พบว่า ด้านความเข้าใจทางการเมือง ประชาชนมีความรู้เกี่ยวกับสิทธิ หน้าที่ บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผลกระทบของการเลือกตั้งต่อชุมชน ด้านการมีส่วนร่วมทางการเมือง พบว่า การมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่ได้จำกัดเฉพาะการออกไปใช้สิทธิเลือกตั้ง แต่ครอบคลุมถึงการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ด้านทัศนคติทางการเมือง พบว่า การเปิดพื้นที่แลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างสร้างสรรค์และโปร่งใสช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่นต่อระบบการเลือกตั้ง ส่งผลให้ประชาชนเกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ด้านพฤติกรรมทางการเมือง พบว่า การตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนมีความสัมพันธ์โดยตรงกับระดับความรู้ ความเชื่อมั่น และการสร้างความรู้สึเป็นส่วนหนึ่งทางการเมือง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไพบุลย์ สุขเจตน์ (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาความไว้วางใจทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดนนทบุรี” ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนานักการเมืองท้องถิ่นตามหลักอภิยาตธรรมเพื่อสร้างความไว้วางใจของประชาชนในจังหวัดนนทบุรี ดังนั้น นักการเมืองต้องมีความสามัคคีในการทำงานร่วมต่อหน่วยงานองค์กรต่าง ๆ มีความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ปฏิบัติตามข้อบังคับในการเป็นผู้นำของประชาชนเคารพผู้อาวุโส เป็นผู้ไม่โลภแก่อำนาจ และอนุรักษ์ท้องถิ่น สนับสนุนและส่งเสริมทำนุบำรุงศาสนาบุคคลทำตนให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่สังคม ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาณัฐพงษ์ ขนติโร (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในอำเภอละแม จังหวัดชุมพร” ผลการวิจัยพบว่า ด้านคุณลักษณะของผู้สมัคร แสดงวิสัยทัศน์ให้ประชาชนเห็นถึงความรู้ความสามารถในการจะแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นในอนาคต ฟังได้ ด้านการหาเสียงของผู้สมัคร นักการเมืองต้องเปลี่ยนวิธีการหาเสียง สร้างจุดเด่นให้ประชาชนเชื่อมั่นได้ ด้านพรรคการเมือง พรรคการเมืองควรเห็นประโยชน์ประชาชนเป็นที่ตั้ง ด้านนโยบาย เน้นหนักการแก้ปัญหาเรื่องของเศรษฐกิจในทุกระดับ ด้านสื่อมวลชนควรชี้แจงสิ่งที่ เป็นกลางสร้างความเข้าใจในฐานะสื่อมวลชน ให้ข้อมูลที่ เป็นจริง และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมาลี บุญ

เรื่อง (2564) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยที่มีผลต่อการเลือกตั้งทั่วไป” พบว่า 1. สภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรคการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยที่มีผลต่อการเลือกตั้งทั่วไป มีดังนี้ 1) สถาบันการศึกษา จัดกิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตยให้กับนักศึกษา ปลุกฝังทัศนคติ ความรู้ความเข้าใจและจัดกิจกรรมทางการเมือง 2) คุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ผู้สมัครรับเลือกตั้งเข้าไม่ถึงประชาชนเข้าถึงเฉพาะบางกลุ่มผู้สมัครใหม่เป็นคนรุ่นใหม่ขาดประสบการณ์ทำงาน 3) การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้งมีตัวแทนหรือหัวคะแนนเป็นผู้คอยช่วยเหลือหาเสียง การใช้รถโดยติดเครื่องขยายเสียง 4) การเสนอนโยบายของพรรคการเมืองเพื่อเป็นตัวกระตุ้นให้ประชาชนเกิดการตื่นตัวทางการเมืองซึ่งจะมีผลต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง 5) พรรคที่สังกัดของผู้สมัคร พรรคการเมืองในประเทศไทยพัฒนาคุณสมบัติของผู้สมัครรับเลือกตั้ง 6) อิทธิพลของสื่อ สื่อมวลชนเป็นหน่วยการเรียนรู้ที่มีบทบาทอย่างยิ่งต่อการรับข่าวสารทางการเมือง ส่วนปัญหาการตื่นตัวทางการเมืองที่สำคัญคือ ขาดการจัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจทางการเมือง ปัญหาในการใช้ระบอบอุปถัมภ์ใช้เครือญาติใช้พรรคพวกก่อให้เกิดกลุ่มอำนาจหรือกลุ่มผลประโยชน์ การรณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง มีการประชาสัมพันธ์ที่ยังไม่ครอบคลุมและทั่วถึง

องค์ความรู้จากการวิจัย

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการสังเคราะห์การวิจัยเกี่ยวกับ “การตื่นตัวทางการเมืองในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นของประชาชนในเทศบาลตำบลห้วยทะเล อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา” ผู้วิจัยได้องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากแผนภาพที่ 1 องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย ผู้วิจัยสามารถอธิบายการตื่นตัวทางการเมืองในการเลือกตั้งระดับท้องถิ่นของประชาชนในเทศบาลตำบลห้วยทะเล อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา มีความเชื่อมโยงเชิงบูรณาการระหว่างการเมืองกับหลักอิทธิบาท 4 อย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับบริบทชุมชนท้องถิ่น

ความเข้าใจทางการเมืองของประชาชนเป็นรากฐานสำคัญของการตื่นตัวทางการเมือง โดยประชาชนมีการรับรู้บทบาทหน้าที่ สิทธิ และกระบวนการเลือกตั้งท้องถิ่นอย่างมีเหตุผล ความเข้าใจดังกล่าวสัมพันธ์กับหลักฉันทะ คือ ความพอใจและความสนใจในเรื่องการเมืองท้องถิ่น เมื่อประชาชนเกิดความรักใคร่และเห็นคุณค่าของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ย่อมเปิดใจเรียนรู้ข้อมูลข่าวสารทางการเมืองอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การตัดสินใจเลือกตั้งตั้งอยู่บนฐานความรู้มากกว่าความเคยชินหรืออิทธิพลภายนอก

การมีส่วนร่วมทางการเมืองสะท้อนพลังของหลักวิริยะ ความเพียรพยายามในการเข้าร่วมกิจกรรมทางการเมืองของประชาชน ทั้งการไปใช้สิทธิเลือกตั้ง การเข้าร่วมเวทีสาธารณะ และการแสดงความคิดเห็นต่อการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ความเพียรดังกล่าวทำให้ประชาชนไม่เพียงเป็นผู้สังเกตการณ์แต่เป็นผู้มีบทบาทในการกำหนดทิศทางการพัฒนาท้องถิ่นอย่างจริงจัง

ทัศนคติทางการเมืองของประชาชนมีความสัมพันธ์กับหลักจิตตะ คือ การเอาใจใส่และไม่ให้ความสำคัญต่อการเมืองท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง เมื่อประชาชนมีทัศนคติเชิงบวกต่อการเลือกตั้ง เห็นว่าการเมืองเป็นเรื่องใกล้ตัวและส่งผลต่อคุณภาพชีวิต ย่อมเกิดความตั้งใจติดตามการทำงานของตัวแทนท้องถิ่น และพร้อมสนับสนุนการเมืองที่สุจริต โปร่งใส และตรวจสอบได้

พฤติกรรมทางการเมืองของประชาชนสะท้อนหลักวิมังสา คือ การใช้เหตุผลและการพิจารณาอย่างรอบคอบในการตัดสินใจทางการเมือง ประชาชนมีการตรวจสอบนโยบาย ประวัติ และคุณลักษณะของผู้สมัครรับเลือกตั้ง วิเคราะห์ผลกระทบของการเลือกตั้งต่อชุมชน และประเมินความเหมาะสมของทางเลือกทางการเมือง พฤติกรรมเช่นนี้ช่วยยกระดับคุณภาพของการเลือกตั้งท้องถิ่นให้เป็นกระบวนการที่มีความหมายต่อการพัฒนาประชาธิปไตยฐานราก

สรุปได้ว่า การตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในเทศบาลตำบลห้วยทะเลเป็นผลจากการหลอมรวมระหว่างความรู้ ความรู้สึก และการกระทำทางการเมือง โดยมีหลักอิทธิบาท 4 เป็นกรอบคุณค่าที่ส่งเสริมให้ประชาชนมีบทบาทอย่างเข้มแข็งและมีคุณภาพในระบอบประชาธิปไตยระดับท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) หน่วยงานภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรกำหนดนโยบายส่งเสริมการเรียนรู้ทางการเมืองของประชาชนอย่างเป็นระบบ โดยบรรจุเนื้อหาความรู้เกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ และกระบวนการเลือกตั้งท้องถิ่นในแผนพัฒนาท้องถิ่นและแผนการศึกษาชุมชน

2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรกำหนดนโยบายสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการทางการเมือง โดยเปิดพื้นที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น การกำหนดนโยบาย และการติดตามตรวจสอบการทำงานของผู้บริหารท้องถิ่น

3) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรกำหนดนโยบายสร้างค่านิยมทางการเมืองเชิงประชาธิปไตย โดยส่งเสริมความโปร่งใส ความสุจริต และความรับผิดชอบต่อของผู้สมัครรับเลือกตั้งและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในระดับท้องถิ่น

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1) เทศบาลตำบลห้วยทะเลควรจัดกิจกรรมอบรมหรือเวทีเสวนาทางการเมืองแก่ประชาชนอย่างสม่ำเสมอ โดยมุ่งเน้นการให้ความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งท้องถิ่นและบทบาทของประชาชนในระบอบประชาธิปไตย

2) หน่วยงานท้องถิ่นและภาคประชาชนควรดำเนินกิจกรรมรณรงค์ส่งเสริมการใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยใช้สื่อที่เหมาะสมกับบริบทชุมชนเพื่อกระตุ้นความสนใจและการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกกลุ่มวัย

3) ผู้นำชุมชนและเครือข่ายภาคประชาชนควรมีบทบาทในการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารทางการเมืองที่ถูกต้อง โดยส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการตรวจสอบการทำงานของผู้นำท้องถิ่นในระดับชุมชน

3. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาปัจจัยอื่นที่ส่งผลต่อการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนเพิ่มเติม โดยพิจารณาบทบาทของสื่อสังคมออนไลน์และเครือข่ายชุมชนในกระบวนการเลือกตั้งท้องถิ่น

2) ควรใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงผสมผสาน โดยผสมผสานการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับพฤติกรรมและทัศนคติทางการเมืองของประชาชน

3) ควรขยายขอบเขตการศึกษาไปยังพื้นที่ท้องถิ่นอื่น เพื่อเปรียบเทียบระดับการตื่นตัวทางการเมืองและแนวทางการส่งเสริมประชาธิปไตยในบริบทที่แตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

ชนิกานต์ ธรรมเจริญ. (2565). *ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อพรรคการเมืองในอำเภอคลองหลวงจังหวัดปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ชัยรัตน์ มาสอน. (2563). *การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น*. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ชูวงศ์ ฉายะบุตร. (2635). *การปกครองท้องถิ่นไทย*. กรุงเทพฯ: บริษัทพิมพ์เนตส์ พรินต์ติ้ง เซ็นเตอร์ จำกัด.

เทศบาลตำบลห้วยทะเล. (8 พฤษภาคม 2568). *ข้อมูลทั่วไป*. เข้าถึงได้จาก <https://www.huathale.go.th/>

ประทาน คงฤทธิศึกษากร. (2535). *การปกครองท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนบริหารศาสตร์.

- พระมหาณัฐพงษ์ ขนดีโร. (2563). ปัจจัยที่มีผลต่อการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในอำเภอละแม จังหวัดชุมพร. วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระเมธี สิริบุญโญ (วังไ). (2565). ภาวะผู้นำทางการเมืองตามหลักพุทธธรรมของผู้ปกครองท้องถิ่นในตำบลป่าเมต อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ไพบูลย์ สุขเจตนิ. (2563). การพัฒนาความไว้วางใจทางการเมืองของประชาชนที่มีต่อนักการเมืองท้องถิ่นในจังหวัดนนทบุรี. ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- รัฐกุล เสนารา. (2563). ารมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนต่อมาตรการควบคุมโรคโควิด-19 ในอำเภอภูเวียง จังหวัดขอนแก่น. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (2566). รายงานสถานการณ์การเลือกตั้งท้องถิ่นปี 2566. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง.
- สิน พันธุ์พินิจ. (2557). เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: บริษัท จูนพับลิสซิง จำกัด.
- สุขุม นวลสกุล. (2557). การเมืองและการปกครองไทย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุมาลี บุญเรือง. (2564). การพัฒนาการตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยที่มีผลต่อการเลือกตั้งทั่วไป. ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- Taro Yamane. (1973). *Statistics: An Introductory Analysis*. Tokyo: Aoyama Gakuin University.